

RİSALE-İ NUR'DA PEYGAMBER SEVGİSİNE BAKIŞ

Peygamber Efendimiz (asm)'in iki yönü vardır. **Birisi** nübüvvet ve risalet, **diğeri** ise beşeri ve insani yönüdür.

Tarih ve siyer kitaplarında Peygamber Efendimiz (asm)'in daha çok beşeri halleri ve insani yönleri ön plana çıkmaktadır. Bu sebeptendir ki Peygamber Efendimizi (asm) sadece tarih ve siyer kitaplarından anlamaya çalışanlar ve öylece değerlendirenler, onun beşeri yönüne yoğunlaştığı için, onun manevi büyüklük ve azametini anlamakta zorlanıyorlar. Hatta bazıları onun manevi makamını idrak ve ihata edemediği için inkara kadar gidiyor. Dolayısı ile sevgi ve hürmette ona göre şekilleniyor. "**Marifeti az olanın muhabbeti de az olur.**" fehvasınca ne kadar marifet o kadar muhabbet peyda oluyor.

Modern çağın gereklerine ve maddeci felsefenin ilcaatlarına esir olmuş bazı reformist akımlar ve onların kanaat önderleri peygamberliği ve Peygamber Efendimizi (asm) İlahi mesajları insanlığa taşıyan işlevsel bir postacı şeklinde algılıyor. Peygamberlerin ve Peygamber Efendimiz (asm)'in Allah katında ki mevki ve kulluğu ile ilgilenmiyor. Ya da Peygamber Efendimiz (asm)'in Kur'an'ın canlı ve somut bir misali olduğunu, onun insanlık için hayatlı ve etken bir model olduğunu tasavvur edemiyor. Onu sadece belli bir zaman ve mekan ile kayıtlayıp onun dışında ki zaman ve mekanlardan soyutluyor.

Böyle görmek istemesinin ardında yine asrın hastalığı olan bencillik ve Kur'an'ı hevai ve keyfi yorumlama hevesidir. Zira canlı ve etkin bir peygamber modeli ortada iken Kur'an'ı hevasına ve keyfine göre yorumlaması mümkün olmayacak. Bu sebeptendir ki Peygamber Efendimiz (asm)'in manevi azametine işaret ve beşaret eden ayetleri ve hadisleri ya inkar ediyorlar ya da kendi bozuk usullerine göre yorumluyorlar. Halbuki Peygamber Efendimiz (asm) her hali ve her tavrı ile yürüyen ve yaşayan bir Kur'andır. Aynı zamanda insanlığın çıplak aklı ile çözemediği Kur'an'ı tabirleri çözen ve istikametli bir şekilde yorumlayan en üst tefsir formatıdır. Kur'an'ın hedef ittihaz ettiği insan modelinin somut ve canlı bir levhasıdır aynı zamanda müşküllerin halledildiği kudsî bir mercidir. Günümüz de sünneti devreden çıkarıp doğrudan Kur'an'ı anlamaya çalışanların ne halde oldukları ve nasıl bidatlara girdikleri malum.

Bu birinci fikri akımın zıddı olarak bir de Peygamber Efendimiz (asm)'in **risalet ve nübüvvet** yönüne yoğunlaşıp, beşeri yönünü aklına sığdıramayarak Peygamber Efendimizi (asm) insan üstü bir melek gibi tasavvur ederek, insani ve beşeri yönünü inkar eden tasavvuf geleneği vardır. Bu tarz fikir ve bakış açısının çok sakıncaları vardır. Zira Hazreti Peygamber (asm), sadece Allah'ın elçisi değil, bizim de Allah'a karşı vekilimizdir. Yani, insanlara İmam ve rehberdir. İnsan üstü bir melek olsa, bize imamlık ve modellik yapamazdı. Bu yüzden, bu muhabbet tarzının çok sivri yönleri

---

ve yanlıları da vardır. Mesela Peygamber Efendimiz (asm)'in kazay-ı hacet etmesini, nikahta bulunmasını, uyumasını, yatmasını kabullenemeyen ya da bu gibi beşeri hallere kudsiyet vermeleri buna örnek olarak verilebilir.

Hatta Mekke müşriklerinin Peygamber Efendimizi (asm) inkar etme gerekçelerinden birisi de onun melek gibi olmayıp beşeri hallere de sahip olmasıdır.

Yani onların kuruntularına göre peygamber ancak melekler gibi olur, insani ve beşeri ahvalden münezze ve mukaddes olması gerekirmiş. Böyle safsata ve kuruntular yüzünden çokları imanını kaybetmiş. Hatta bazı dessaylar en çok şüpheyi Peygamber Efendimiz (asm)'in beşeri ahvalinden işlettiriyor. Yani normal beşeri bir hali peygamberin yüksek ve ulvi hali ile bağdaştıramayıp şek ve şüpheyi kapı açıyor. Halbuki peygamberlerin bir yönü ne kadar ulvi ve ali ise, bir yönü de o kadar beşeri ve insanidir. İki hal birbirinin düşmanı ve tezadı değildir. Bu iki halin tezat ve düşman gibi görülmesi çok safsatanın ve şüphelerin memba ve kaynağıdır. Şu kaynak ve memba ancak Risale-i Nur'un istikametli bakış açısı ve muvazeneli ölçüsü ile kapatılabilir.

Peygamber Efendimiz (asm) nasıl manevi açıdan çok azametli ve büyük bir makama sahip ise, aynı şekilde insanlığa her noktada model ve rehber olabilecek bir beşeri ve insani yöne de sahiptir. O da bizim gibi yer, içer, evlenir, ticaret yapar, hastalanır, savaşır, pazarlık yapar vesaire. Bu maddi hali ile manevi hali bir biri ile çatışmaz ve çelişmez.

Peygamber Efendimiz (asm)'in maddi ve manevi yönü Risale-i Nur'da çok güzel olarak dengeli ve ölçülü bir şekilde işlenip izah edilmiştir. Risale-i Nur mesleğinde Peygamber Efendimiz (asm)'in manevi azameti noktasında ne bir sapma var, ne de beşeri hallerini kabullenememe durumu vardır.

Üstad Hazretlerinin vermiş olduğu şu temsiller meseleyi tam hallediyor:

"Meselâ bir hurma çekirdeği var. O hurma çekirdeği toprak altına konup açılarak koca meyvedar bir ağaç oldu. Hem gittikçe tevessü eder, büyür."

"Veya tavus kuşunun bir yumurtası vardı. O yumurtaya hararet verildi, bir tavus civcivi çıktı. Sonra, tam mükemmel, her tarafı kudretten yazılı ve yaldızlı bir tavus kuşu oldu. Hem gittikçe daha büyür ve güzelleşir."

"Şimdi, o çekirdek ve o yumurtaya ait sıfatlar, haller var. İçinde incecik maddeler var. Hem ondan hasıl olan ağaç ve kuşun da o çekirdek ve yumurtanın âdi, küçük keyfiyet ve vaziyetlerine nisbeten büyük ve âli sıfatları ve keyfiyetleri var. Şimdi, o çekirdek ve o yumurtanın evsâfını ağaç ve kuşun evsâfıyla raptedip bahsetmekte lâzım gelir ki, her vakit akl-ı beşer başını çekirdekten

---

ağaca kaldırıp baksın ve yumurtadan kuşa gözünü tevcih edip dikkat etsin, tâ işittiği evsâfı onun akli kabul edebilsin. Yoksa, 'Bir dirhem çekirdekten bin batman hurma aldım.' ve 'Şu yumurta, cevvi âsumanda kuşların sultanıdır.' dese, tekzip ve inkâra sapacak."

"İşte, bunun gibi, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâmın beşeriyeti, o çekirdeğe, o yumurtaya benzer. Ve vazife-i risaletle parlayan mahiyeti ise, şecere-i tûbâ gibi ve Cennetin tayr-ı hümayunu gibidir. Hem daima tekemmüldedir. Onun için, çarşı içinde bir bedevî ile nizâ eden o zâtı düşündüğü vakit, Refref'e binip, Cebrâil'i arkada bırakıp, Kab-ı Kavseyne koşup giden zât-ı nuranîsine hayal gözünü kaldırıp bakmak lâzım gelir. Yoksa ya hürmetsizlik edecek veya nefs-i emmâresi inanmayacak."(1)

Yumurta ve çekirdek nasıl tavus ve ağaca kaynaklık ve başlangıçlık ediyor ise, aynı şekilde Peygamber Efendimiz (asm)'in beşeri ve insani yönü de onun manevi ve risalet yönüne kaynaklık ve başlangıçlık ediyor. Sadece çekirdek ve yumurtaya dikkat kesilen bir adam tavus kuşunun ve ağacın o yumurta ve çekirdekten çıktığını kabullenemez. Aynı şekilde sadece tavus kuşuna ve ağaca dikkat kesilen birisi de yumurta ve çekirdeği kabullenemez. Her iki halde dengesiz ve ölçüsüzdür. İstikamet ise her iki haleden dikkat kesilmektir. Yani çekirdeği düşündüğü zaman ağacında aklında tutmalıdır. Tavus kuşuna baktığı zaman yumurtaya da ara sıra bakmalıdır.

Peygamber Efendimiz (asm)'in sadece beşeri yönüne dikkat kesilen bir adam onun manevi yönünü idrak ve ihata edemediği için onu sıradan ve basit bir vahiy postacısı olarak görür ve gereken hürmet ve sevgiyi gösteremez.

Aynı şekilde yine Peygamber Efendimiz (asm)'in sadece manevi ve risalet cephesine dikkat kesilen bir adam da onun maddi ve beşeri modelliğini ve rehberliğini idrak ve ihata edemez. Onu olağan üstü bir melek gibi tasavvur eder hayatta ve realitede rehbersiz ve modelsiz kalır. Hatta daha da ifrat ederse Hıristiyanların Hazreti İsa (as)'ı İlahlaştırdığı gibi tehlikeli bir noktaya gidebilir. Böyle ifrat ve tefrite gitmemek için Peygamber Efendimizin her iki halini de dengede ve ölçüde götürmeliyiz. Ona göre bakmalıyız.

Son olarak Risale-i Nurlardan terbiye almış birisi sahabe kadar olmasa da Hazret-i Peygambere (asm) olan aşk ve sevgisi hem istikametli hem de fevkaladedir diyebiliriz. Bu yüzden Nurları ciddi okuyan ve tahkik edenler görürler ki, peygamber sevgisi ve aşkı ancak onun manevi azametini ve büyüklüğünü anlamakla mümkün ve onunla orantılıdır. Sahabeler, onun iksir-i nübüvvetinden istifade ettikleri için aşk ve sevgide birinci sıra onlarıdır. Sahabe mesleğinin izinden ve tarzından giden Risale-i Nurlar sahabelerin mesleğini bu zamanda hakkıyla temsil ediyor. Nur talebelerinin Peygamber Efendimize (asm) olan sevgi ve hürmeti belki sahabelerin

---

ki kadar olmasa da en azından onların tarzını ve istikametini bu zamanda yaşıyorlar. Aynı zamanda Risale-i Nurlarda ki Peygamber sevgisi mutedil ve istikametli bir şekilde izah edildiği için Ehl-i sünnet ölçülerine tamı tamına mutabıktır. Allah bizi ifrat ve tefrit hallerden muhafaza etsin.

(1) bk. [Mektubat, On Dokuzuncu Mektup, Dördüncü Nükteli İşaret.](#)